

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **V. H. N.,** zastoupen advokátem Mgr. Markem Čechovským, se sídlem Václavské nám. 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,** se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4 (dříve: Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie), o přezkoumání rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie ze dne 28. 11. 2007, čj. SCPP-2786/C-215-2007, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 4. 2011, č. j. 5 Ca 16/2008 - 46,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal včas kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 4. 2011, č. j. 5 Ca 16/2008 - 46, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie a bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení.

Ze správního spisu vyplývá, že rozhodnutím Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Ústí nad Labem, oddělení cizinecké policie Rumburk, ze dne 25. 5. 2007, čj. SCPP-27/UL-8-OSP-Y-2007 bylo žalobci zrušeno povolení k trvalému pobytu na území České republiky podle § 87l odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). V odůvodnění správní

orgán uvedl, že žalobce získal trvalý pobyt dne 6. 9. 2004, protože dne 24. 6. 2004 uzavřel manželství s občankou České republiky D. P. Správní orgán zahájil z moci úřední řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu. V rámci tohoto řízení byla vyslechnuta D. P., která uvedla, že se žalobcem se seznámila někdy v roce 2004, pak uzavřeli sňatek. Před svatbou se nestýkali, po seznámení se viděli až v den sňatku. Ani po sňatku se už nestýkali, nikdy nebydleli a nebydlí ve společné domácnosti. Žalobce se nikdy nepodílel na financování domácnosti. D. P. nemá o žalobci od uzavření manželství žádné informace, nemůže podat žádost o rozvod, protože nezná jeho současné bydliště. Správní orgán vyslechl jako svědkyni J. F., která žalobci v době od 1. 12. 2004 do 30. 12. 2005 poskytovala ubytování. Svědkyně uvedla, že jí nebylo vůbec známo, že žalobce byl ženatý, nikdy se o manželce nezmínil a manželka ho nikdy nenavštívila. Správní orgán zjistil lustracemi v Centrálním evidenčním systému, že žalobce s D. P. nikdy na společné adrese nebydlel. Dále správní orgán zjistil, že žalobce více než rok žije ve společné domácnosti s D. T. N., státní příslušnicí Vietnamské socialistické republiky, s níž má syna N. V. H., nar. X. Správní orgán dovodil, že v případě žalobce jsou splněny podmínky § 87l odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, podle něhož policie nebo Ministerstvo vnitra rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení uzavřel manželství s cílem získat povolení k trvalému pobytu. Správní orgán rovněž dovodil, že toto rozhodnutí nebude mít nepřiměřený dopad do soukromého a rodinného života žalobce, protože žalobce má možnost podat žádost o vízum nad 90 dnů.

Shora uvedeným rozhodnutím Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie bylo odvolání žalobce zamítnuto a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno.

V žalobě žalobce namítl, že ve věci nebyl řádně zjištěn skutkový stav, správní orgány vzaly za svá především skutková zjištění svědčící v jeho neprospěch. Výpovědi D. P. a J. F. považoval žalobce za zcela právně bezvýznamné, protože nelze posoudit jejich pravdivost. Údaje z informačních systémů jsou pouze formální, neřeší otázku sdílení společné domácnosti a nemohou vypovídat o účelovosti manželství. Správnímu orgánu nepřísluší posuzovat funkčnost žalobcova manželství. Zrušení povolení k trvalému pobytu bude mít dopad na žalobcova syna, kterému bude zamítnuto povolení k trvalému pobytu.

Městský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že nesdílí výtku, že správní orgány nezjistily dostatečně skutkový stav věci a že přihlížely jen k důkazům v neprospěch žalobce. Policie si obstarala potřebné záznamy z informačních systémů a provedla výslechy svědků a účastníků. Žalobce nenaznačil, jaké další dokazování by měla policie provádět, jakou formou by se tak mělo dít a soud další prostor pro dokazování nespatřuje. Žalobce postavil žalobu na tom, že zpochybňuje závěry, které policie vyvodila ze shromážděných důkazů a poukazuje na jejich neúplnost či nedostatečnou vypovídací hodnotu; sám však nenabízí žádné protiargumenty či konkrétní tvrzení, která by byla s to vyvrátit závěry policie. Obdobně si žalobce počínal již ve správním řízení. Měl možnost uvést jakékoli okolnosti s věcí související, které by dokládaly jeho vážný úmysl při vstupu do manželství, jeho faktické soužití s manželkou apod. Žalobce však pouze prohlašoval, že přístup policie není správný. Žalobce proto nemůže vyčítat policii, že přihlížela pouze k důkazům svědčícím v jeho neprospěch, pokud sám neučinil nic pro to, aby policii předložil nějaký důkaz ve svůj prospěch. Přitom podle § 52 odst. 1 správního řádu bylo povinností žalobce označit důkazy na podporu svých tvrzení. Městský soud neshledal důvodnou ani námitku, že správní orgány neměly právo hodnotit funkčnost žalobcova manželství. To je naopak jejich povinností, protože uzavření manželství s českým občanem zakládá cizinci možnost

domáhat se od státu přiznání určitého veřejného práva., které by jinak neměl. Je tedy plně na místě v případě pochybností zjišťovat, zda manželství není pouze prostředkem k získání těsnějšího vztahu se státem. Městský soud rovněž neshledal důvodnou námitku, že rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu bude mít nepřiměřený dopad do žalobcova soukromého a rodinného života, neboť trvalý pobyt nebude udělen ani jeho synovi. Podle městského soudu povolení k trvalému pobytu není jediným aktem, který by žalobci umožňoval legálně dlouhodobě pobývat na území státu; ostatně žalobcova družka zde pobývá na základě víza k dlouhodobému pobytu nad 90 dnů, a i žalobce má tuto možnost. Míra oprávnění, kterých na území ČR požívá cizinec trvale pobývající a cizinec pouze „dlouhodobě pobývající“ je jistě odlišná. Byli-li však žalobce a s ním jeho syn připraveni o možnost trvalého pobytu, neznamená to, že zde nadále nemohli nerušeně vést svůj soukromý a rodinný život, byť na základě pouze přechodného oprávnění k pobytu.

Městský soud ze shora uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatel opřel kasační stížnost o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. b) a písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatel má v prvé řadě za to, že spisovým materiálem nebylo bez důvodných pochybností prokázáno, že manželství stěžovatele bylo uzavřeno s jediným cílem, a to získat povolení k trvalému pobytu. Namítá, že spisový materiál neobsahuje dostatek důkazů pro jednoznačné tvrzení správních orgánů i městského soudu, pro které mu bylo povolení k trvalému pobytu zrušeno. Jednotlivé důkazy neumožňují závěr prostý pochybností o tom, že manželství bylo uzavřeno s cílem získat povolení k trvalému pobytu. Z výslechu D. P. nelze učinit zásadní závěr o tom, že manželství bylo uzavřeno s cílem získat povolení k trvalému pobytu. Z její výpovědi nevyplývá, co ji vedlo k uzavření manželství a správní orgán se motivem nijak nezabýval. Stěžovatel opakuje, že správní orgán je povinen zjistit alespoň základní rozhodné skutečnosti pro zrušení povolení k trvalému pobytu. Základní skutková zjištění však ve správních spisech obsažena nejsou a správní orgán vycházel v podstatě z toho, že účastníci spolu nesdíleli společnou domácnost a manželství tak bylo prokazatelně uzavřeno s cílem získat povolení k trvalému pobytu. Pokud se týká záznamů z informačních systémů, trvá stěžovatel na tom, že mají pouze evidenční charakter a nelze je jako řádný důkaz v neprospěch účastníka řízení použít. I kdyby tyto údaje odpovídaly skutečnému stavu věci, pak platí, že nesdílení společné domácnosti bez dalšího nesmí a nemůže znamenat závěry o účelově uzavřeném manželství. Pokud městský soud vytýká stěžovateli, že neuvedl žádné protiargumenty, poukazuje stěžovatel na to, že toto řízení je řízením z moci úřední a je především na správním orgánu, aby prokázal, že manželství bylo uzavřeno s cílem získat povolení k trvalému pobytu.

Stěžovatel dále namítá, že když správní orgán prováděl svědecké, resp. účastnické výslechy, nebyl o nich vyrozuměn, přestože se svého práva účasti při dokazování nevzdal. I když se je stěžovatel vědom, že tuto nezákonnost nenamítal (§ 104 odst. 4 s. ř. s), má za to, že se jedná o tak zásadní vadu řízení ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s., že by z tohoto důvodu měl být rozsudek městského soudu zrušen.

Stěžovatel považuje napadený rozsudek za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů v souvislosti s hodnocením dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince. Za legitimní a přezkoumatelnou totiž nelze považovat argumentaci městského soudu, podle níž povolení k trvalému pobytu není jediným aktem,

který by stěžovateli umožňoval legálně dlouhodobě pobývat na území. Při akceptaci této argumentace by totiž zcela ztrácela význam povinnost správního orgánu hodnotit přiměřenost vydaného rozhodnutí, neboť pak každý cizinec může usilovat o právo pobývat na území v rámci jiného pobytového režimu a zrušení povolení k trvalému pobytu by nikdy nebylo nepřiměřené. Stěžovatel má za to, že takové odůvodnění je naprosto nedostatečné a nepřezkoumatelné.

Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Vyjádření ke kasační stížnosti nebylo podáno.

Nejvyšší správní soud, vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti, ji posoudil takto:

Nejprve bylo třeba zvážit, zda rozsudek městského soudu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, jak tvrdí stěžovatel. Kdyby tomu tak bylo, musel by k této vadě Nejvyšší správní soud přihlédnout ex offo ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s. a napadený rozsudek zrušit. Nejvyšší správní soud však tuto vadu neshledal. Městský soud srozumitelně a zřetelně vyložil, proč podle jeho názoru v projednávané věci nedošlo k zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele.

Stěžovatel jistě má pravdu v tom, že řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu je řízením vedeným z moci úřední a že je především na správním orgánu, aby shromáždil takové důkazy, z nichž bude možno dojít k závěru, že manželství bylo uzavřeno s cílem získat povolení k trvalému pobytu. Správní orgán takové důkazy obstaral a tyto důkazy vedly k závěru o tom, že manželství stěžovatele bylo uzavřeno se shora uvedeným cílem. Stěžovateli také bylo krátce po uzavření manželství vydáno povolení k trvalému pobytu právě proto, že uzavřel manželství s občankou České republiky.

Na účelovost uzavření manželství je třeba usoudit z okolností případu. Z nich vyplývá, že po uzavření manželství stěžovatel manželku nikdy neviděl, natož aby založili společnou domácnost. Manželka stěžovatele ani neznala jeho bydliště. Nejvyšší správní soud považuje za podstatné, že stěžovatel, ač mu k tomu byla dána zákonná možnost, nikdy tento skutkový stav nezpochybnil, tedy ani netvrdil, že průběh jeho manželství byl takový, že nelze dovodit, že manželství uzavřel s cílem získat povolení k trvalému pobytu.

Stěžovatel vytýká správnímu orgánu, že nezjišťoval motivy D. P. pro uzavření manželství. Její motivy ovšem nejsou podstatné. Podstatné je, proč uzavřel manželství stěžovatel a znovu je třeba zopakovat, že ze skutkových zjištění učiněných správním orgánem je třeba dojít k závěru, že tak učinil s cílem získat povolení k trvalému pobytu.

Nejvyšší správní soud se nezabýval stížní námitkou, že stěžovatel v průběhu správního řízení nebyl vyrozuměn o úkonech, přestože se svého práva účasti na dokazování nevzdal. Stěžovatel tuto vadu řízení v žalobě nenamítal. Jde tedy o důvod, který stěžovatel neuplatnil v řízení před městským soudem, ač tak učinit mohl (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že rozsudek městského soudu, jímž byla žaloba zamítnuta, je v souladu se zákonem a kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci úspěšný a žalovanému podle obsahu spisu žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. září 2011

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu